

INHOUD

Organisatie	3
Medewerkers	3
Financiën	3
Netwerk	4
Meldingen	6
Cijfers	6
Toelichting bij de cijfers	7
Commissie Gelijke Behandeling, Openbaar Ministerie en Nationale Ombudsman.....	11
Voorlichting en preventie	12
Voorlichting.....	12
Preventie	14
Exposities en publicaties.....	16
Overige activiteiten	16

Bijlagen:

- 1:** Klachtmeldingen en informatieverzoeken Zaanstreek 2005.
- 2:** Klachtmeldingen en informatieverzoeken Purmerend 2005.
- 3:** Wereldreis door de Zaanstreek. Bezoekersaantallen 2005 per locatie.
- 4:** Purmerend tegen Discriminatie. Overzicht activiteiten en bezoekersaantallen.
- 5:** Nederland-Marokko 400 jaar. Overzicht activiteiten en bezoekersaantallen.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2005 van Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland (BD). Hierin worden de activiteiten beschreven die het BD in 2005 heeft uitgevoerd. Tevens wordt het aantal klachtmeldingen benoemd en worden er enkele voorbeelden van meldingen en informatieverzoeken beschreven.

De cijfers omvatten de door het BD geregistreeerde aantal meldingen in haar werkgebied, de regio Zaanstreek en de gemeente Purmerend. In de overige gemeenten in de regio Waterland was het BD, bij gebrek aan subsidiëring van die gemeenten, niet actief aanwezig. Wel behandelde het BD incidentele meldingen die door bewoners van de betreffende gemeenten werden gedaan.

In 2005 startte het BD twee grootschalige projecten op het gebied van voorlichting in het onderwijs. Door het aanstellen van projectmedewerkers en de actieve benadering die hierdoor mogelijk wordt, wordt andermaal duidelijk hoe groot de behoefte onder scholen is aan voorlichting over en ondersteuning bij de behandeling van de discriminatieproblematiek. Het BD ontving vele positieve reacties op haar aanbod.

In Purmerend is het aantal geregistreeerde klachten voor het derde opeenvolgende jaar flink gestegen. Het BD registreerde in Purmerend ook meer meldingen van racistische graffiti. In de Zaanstreek nam het meldingen van racistische graffiti juist af. Het aantal geregistreeerde informatieverzoeken nam in deze regio toe. Hoofdstuk 2 geeft een uitgebreid overzicht van de door het BD geregistreeerde meldingen.

Ondanks dat het aantal registraties van discriminatie op grond van religie in 2005 is afgenomen, lijkt dit niet in verhouding tot de signalen die het BD zowel lokaal als landelijk opvangt. In 2004 constateerden we dat, na de moord op Theo van Gogh, in de gehele samenleving het onbegrip en de spanningen tussen geloofsgroepen toenamen. Deze spanningen waren, zeker in de eerste helft van 2005, nog merkbaar. In de pers, maar ook op straat, werden de grenzen van de vrijheid van meningsuiting zo nu en dan flink opgerekt.

Hoewel zich nog geen incidenten hebben voorgedaan komt uit het BD-onderzoek 'Van vreemde smetten vrij' naar voren dat er in de Zaanstreek en Purmerend in 2005 in toenemende mate problemen zijn met en bij bepaalde groepen jongeren, dat relatief veel jongeren vatbaar zijn voor discriminerende uitingen en dat bij veel betrokken autoriteiten, hulpverleners en scholen de kennis ontbreekt om deze problemen adequaat aan te pakken.

Het BD benadrukt het belang van een consistent gemeentelijk beleid op het gebied van discriminatiebestrijding en -preventie.

In het afgelopen jaar heeft het BD haar preventieve taak middels projecten en voorlichting sterk uitgebreid. Het BD heeft daarmee ook in 2005 een bijdrage geleverd aan een veilige en leefbare samenleving in de Zaanstreek en Purmerend.

Mevr. Drs. C.F. Kremers,
voorzitter

Organisatie

Medewerkers

Het Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland is een onafhankelijke stichting en wordt bestuurd door een stichtingsbestuur.

Drie professionele krachten dragen zorg voor de uitvoering van de kerntaken en het werkplan. Twee medewerkers doen dit vanuit het kantoor in Zaandam, de derde medewerker voornamelijk vanuit het kantoor in Purmerend. In totaal is 1,80 fte beschikbaar. Het BD heeft in de zomer van 2005 een projectmedewerker aangesteld. Deze richt zich tot september 2006 op het basisonderwijs en verzorgt hiervoor voorlichtingstrajecten.

In het schooljaar 2005/2006 is een stagiaire bij het BD actief. Zij ondersteunt de medewerkers bij de klachtenbehandeling.

In 2005 heeft een vrijwilliger het BD verlaten. Twee nieuwe vrijwilligers hebben zich aangemeld. De huidige vrijwilligers zijn werkzaam als bestuurslid (6), verantwoordelijk voor de website (2), boekhouding (2), administratieve ondersteuning (1), voorlichting basisonderwijs (1) en voor verschillende klussen inzetbaar (1). Hiermee komt het totale vrijwilligersbestand op 13.

Deskundigheidsbevordering

De medewerkers van het BD bezochten in 2005 verschillende trainingen, waaronder de trainingen 'Registreren in ADbase', 'Voorlichting aan groepen' en 'Werken met de methode Go Discriminate Yourself', alsmede werkconferenties over homoseksualiteit, discriminatie in de horeca en Lonsdale. Verder bezochten de projectmedewerker en de stagiaire de cursus anti-discriminatierecht voor beginners en bezocht de projectmedewerker de werkconferentie 'Wereldschool'.

Financiën

Het BD ontvangt van vier gemeenten in de regio Zaanstreek/Waterland structurele subsidie. De gemeenten Zaanstad, Wormerland en Oostzaan ondersteunen het bureau sinds 1996. De gemeente Purmerend doet dit sinds 2002.

Als gevolg van het niet verkrijgen van financiële ondersteuning van de gemeenten Waterland, Landsmeer, Beemster, Zeevang en Edam-Volendam beperkt het BD haar dienstverlening tot de gemeenten Zaanstad, Wormerland, Oostzaan en Purmerend. Het BD voert in de niet-subsidiërende gemeenten geen preventieve taken uit. Evenmin worden klachten in behandeling genomen. Meldingen van inwoners uit de betreffende gemeenten worden, indien mogelijk, doorverwezen naar andere instellingen.

De gemeente Oostzaan heeft haar bijdrage de afgelopen twee jaar teruggebracht tot een kwart van de oorspronkelijke bijdrage. Hierdoor beperkt het BD zich in deze gemeente tot het in behandeling nemen van klachtmeldingen en het reageren op acute situaties. Wel heeft het BD in het kader van het project voorlichting aan het basisonderwijs ook op scholen in Oostzaan voorlichting gegeven.

Externe financiering

Net als in voorgaande jaren is veel gebruik gemaakt van externe financiering. Het aanschrijven van fondsen vraagt veel tijd. Gelukkig heeft dit wel steeds geleid tot een toekenning van (een deel van) de aanvragen, zodat alle geplande projecten doorgang konden vinden. Voor verschillende projecten ontving het BD subsidies en giften van fondsen.

Donateurs en overige inkomsten

Het aantal donateurs is in 2005 stabiel gebleven. De collecte tijdens de jaarlijkse 'Fakkeloftocht tegen discriminatie en voor tolerantie' leverde een welkome aanvulling om deze bijeenkomst mogelijk te blijven maken.

Landelijke ontwikkelingen

In het najaar van 2005 vroeg minister Verdonk aan een commissie onder leiding van oud-minister E. Borst een advies met betrekking tot de toekomst van de anti-discriminatie bureaus en het ADB-werkveld. Het rapport met de titel 'Perspectief op Gelijke Behandeling' dat de commissie schreef is op 8 december 2005 aangeboden aan minister Verdonk. Het advies behelst onder meer een landelijk dekkend netwerk van ADB's en meldpunten. De minister zal het advies in 2006 uitwerken en aan het Kabinet en de Tweede Kamer voorleggen. Een exemplaar van het rapport is op aanvraag te verkrijgen bij het BD.

Netwerk

Gemeenten in de regio Zaanstreek

Er vond net als in voorgaande jaren periodiek overleg plaats tussen het BD en de portefeuillehouders van de subsidiërende gemeenten. In 2005 waren dat de burgemeesters van Zaanstad en Oostzaan en de wethouders van Wormerland en Purmerend. Het BD was aanwezig bij de bijeenkomst die de gemeente Oostzaan organiseerde naar aanleiding van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Het BD nam deel aan het Regenboogoverleg van de gemeente Zaanstad, dat in 2005 één keer plaatsvond.

Gemeente Purmerend

Het aantal contacten met organisaties en scholen in Purmerend is ook dit jaar sterk uitgebreid. Dit heeft geleid tot een forse stijging van het aantal aanvragen voor voorlichting en een toename van het aantal meldingen. De investering in het uitbreiden van het netwerk vertaalt zich verder in het grote aantal organisaties dat in 2006 actief is bij de activiteiten in het kader van 'Purmerend tegen Discriminatie'.

De gemeente organiseerde een overleg naar aanleiding van het BD-rapport 'Van vreemde smetten vrij'. Het BD nam aan dit overleg deel.

Regionaal

Het BD heeft in 2005 veel met organisaties geparticipeerd in projecten. Zo was de editie 2005 van de 'Wereldreis door de Zaanstreek' een samenwerkingsverband tussen BD, FSM en Welsaen, evenementen in het kader van Nederland-Marokko 400 jaar het resultaat van vergaande samenwerking tussen het BD, de FSM en de stichting Zaanse Migratiegeschiedenis (waarvan het BD ook deel uitmaakt).

De contacten met de politie bleven onverminderd belangrijk. Naast het periodieke coalitie-overleg waaraan ook het OM en de gemeenten deelnamen, is er regelmatig overleg naar aanleiding van onder meer meldingen van burenc conflicten en racistische uitlatingen op het internet.

Provinciaal

De ADB's regio Haarlem en Noord-Holland Noord en het BD organiseerden gezamenlijk het project 'Go Discriminate Yourself' in welk kader tot de zomer van 2006 voorlichtingstrajecten op vmbo-scholen plaatsvonden.

Ook zijn de drie samenwerkende bureaus in overleg met een Statenlid van de provincie Noord-Holland. Dit moet uiteindelijk leiden tot een structureel samenwerkingsverband met de provincie.

Landelijk

Ruim 30 ADB's en meldpunten vormen samen de Landelijke Vereniging van ADB's en meldpunten (LVADB). Deze koepelorganisatie behartigt de belangen van de aangesloten leden en bevordert de professionalisering en regionalisering van de bureaus. De LVADB vergadert ongeveer acht keer per jaar. Het BD bezocht ook in 2005 deze vergaderingen. De LVADB organiseert elk jaar een beleids-/studieweekend voor haar leden. Ook hierbij was het BD aanwezig.

In samenwerking met een aantal andere ADB's is het BD actief in een werkgroep die zich bezighoudt met het ontwikkelen van lesmateriaal voor het onderwijs.

Meldingen

Cijfers

In totaal registreerde het BD in 2005 126 klachten en incidenten, dat is één melding minder dan werd geregistreerd in 2004 (127 registraties).

Het BD-Zaanstreek/Waterland ontving in 2005 in de Zaanstreek en Purmerend 106 klachten over discriminatie. Daarnaast registreerde het BD elf meldingen die via derden (in de meeste gevallen de politie) werden ontvangen en werden er via de media negen incidenten waargenomen.

Het aantal informatieverzoeken nam toe, van 32 in 2004 naar 41 in 2005.

Informatieverzoeken zijn vragen van individuen, maar ook bijvoorbeeld aanvragen voor inleidingen, trainingen en andere voorlichtingsactiviteiten.

Het totaal aantal meldingen en informatieverzoeken komt daarmee in 2005 op 167, tegenover 159 in 2004.

Tabel 1: Overzicht klachten en informatieverzoeken in 2005

Bron klachten/incidenten	klachten / meldingen	106
	Uit de media	9
	meldingen door derden	11
Totaal klachten/incidenten		126
Informatieverzoeken		41
Totaal		167

Aantal klachten/incidenten in de afgelopen vijf jaar:

2001: 95
2002: 150
2003: 110
2004: 127
2005: 126

Van de 126 klachten die het BD in 2005 registreerde, waren er op 1 januari 2006 nog 17 in behandeling. Verder resteert nog 1 klacht uit 2002 en 1 klacht uit 2004.

Aantal informatieverzoeken in de afgelopen vijf jaar:

2001: 54
2002: 47
2003: 37
2004: 32
2005: 41

Het aantal informatieverzoeken is in vergelijking met 2004 gestegen. Hier komt nog bij dat het BD met haar projecten voor het basis- en vmbo-onderwijs voorlichting heeft aangeboden. Naar aanleiding van deze projecten ontving het BD verzoeken van scholen voor voorlichting. Deze verzoeken zijn echter *niet* geregistreerd als informatieverzoek. Ook gastlessen die binnen een project vallen zijn niet in deze cijfers meegenomen.

(Zie voor een toelichting het hoofdstuk over Voorlichting en preventie op pagina 12).

In onderstaande tabel zijn de klachten en incidenten uitgesplitst naar het maatschappelijke terrein en de discriminatiegrond.

Tabel 2: klachten/meldingen uitgesplitst naar terrein en discriminatiegrond

	Grond										totaal
	anti-semi-tisme	geslacht	religie	herkomst/kleur/ras	leeftijd	natio-naliteit	handi-cap/ziekte	politieke over-tuiging	sexuele gericht-heid	overig	
Terrein											
arbeid		2		14	6	1	3			3	29
buurt/wijk				10							10
collectieve voorzieningen				2					1		3
commerciële dienstverlening		1		4	1	1			1	1	9
horeca/amusement				1							1
huisvesting				2							2
media/reclame				6							6
onderwijs			1	5							6
privésfeer				1							1
politie				5					1	0	6
publieke/politieke opinie					1	1		2		1	5
sport/recreatie			1	4					1		6
leuzen/bekladdingen				25							25
overig	1	1	2	10				1		2	17
Totaal	1	4	4	89	8	3	3	3	4	7	126

Toelichting bij de cijfers

Het BD neemt klachten en meldingen in behandeling over discriminatie op de gronden die onder meer worden genoemd in het Wetboek van Strafrecht en de Algemene Wet Gelijke Behandeling (AWGB). Volgens deze wetgeving mogen mensen in Nederland niet ongelijk behandeld worden op grond van godsdienst, herkomst, levensovertuiging, politieke overtuiging, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, burgerlijke staat, handicap en chronische ziekte, leeftijd, arbeidsduur (fulltime en parttime werk) en soort contract (vast of tijdelijk).

Niet alle ingediende klachten en meldingen verwijzen naar daadwerkelijke voorvallen van discriminatie. Alleen na nader onderzoek door een bevoegde instantie, zoals de Commissie

Gelijke Behandeling, is immers vast te stellen of er sprake is geweest van een strafbaar feit of een behandeling in strijd met de wet. In de hierboven genoemde cijfers is niet opgenomen of de klachten en meldingen wel of niet gegrond zijn. Uitgangspunt bij onze rapportage is het door mensen als discriminatie ervaren gedrag of uitingen.

Onderrapportage

De cijfers in dit verslag geven weer hoeveel klachten en informatieverzoeken bij het BD zijn ingediend. Het betreft dus niet het aantal daadwerkelijke gevallen van discriminatie in de Zaanstreek en Purmerend. De naamsbekendheid van het BD en de meldingsbereidheid van personen die met discriminatie te maken hebben spelen hierbij een grote rol.

Volgens de onderzoekers J. van Donselaar en P. Rodrigues (Anne Frank Stichting) is er sprake van een aanzienlijke onderrapportage van discriminatieklachten. Op basis van beschikbaar onderzoek en statistisch materiaal concluderen zij dat de bestaande statistieken slechts het topje van de ijsberg laten zien. Het werkelijke aantal gevallen van discriminatie zou volgens de onderzoekers aanzienlijk hoger liggen dan de bekende cijfers. Schattingen over de feitelijke incidentenomvang lopen zeer uiteen.

Afname meldingen op het terrein buurt/wijk

Het aantal meldingen van discriminatie in de buurt is ten opzichte van 2004 gedaald met 8 registraties tot 10. Het aantal meldingen in 2005 is hiermee gelijk aan het aantal dat het BD in 2003 registreerde. Een voorzichtige verklaring kan zijn dat het aantal meldingen in 2004 naar aanleiding van incidenten, zoals de moord op Theo van Gogh, een tijdelijke opleving heeft doorgemaakt. In bijna alle gevallen betrof het burenc conflicten waarbij discriminerende scheldpartijen voorkwamen.

Toename meldingen op het terrein arbeid

Tabel 3: discriminatieklachten op het terrein van de arbeid

	geslacht	godsdienst	handicap	herkomst	leeftijd	overig	totaal
arbeidsbemiddeling	1		2	2	3		8
arbeidsvoorwaarden	1			3			4
uitstroom					1		1
werkvloer				5			5
werving/selectie			1	7	2	1	11
Totaal	2	0	3	17	6	1	29

Het aantal meldingen op het terrein van arbeid steeg voor het tweede opeenvolgende jaar. Steeg het aantal meldingen in 2004 nog met 4 geregistreerde incidenten naar 19, in 2005 nam het aantal meldingen toe met 10 naar 29 registraties. De opmerkelijke stijging is voor een deel toe te schrijven aan het inwerkingtreden van de Wet Gelijke Behandeling op grond van Leeftijd bij de Arbeid (WGBL). Deze wet is sinds 1 mei 2004 van kracht. Vooral in Purmerend is een aantal keer melding gedaan van personeelsadvertenties waarin sprake was van formuleringen die in strijd zijn met de WGBL. Het BD heeft de betreffende bedrijven informatie toegestuurd over de WGBL en hen uitgelegd waarom betreffende passages niet binnen de nieuwe wetgeving passen.

Verder valt het grote aandeel van meldingen over discriminatie op grond van herkomst op de werkvloer en bij werving en selectie op. De meldingen zoals het BD die heeft geregistreerd komen overeen met de cijfers zoals die in kaart zijn gebracht door de Landelijke Vereniging van ADB's en Meldpunten. (jaarcijfers LVADB: www.lvadb.nl). Ook hier zien wij een toename van het aantal aan arbeid gerelateerde registraties op grond van leeftijd. Verder is ook hier te

zien dat het aantal registraties van discriminatie bij werving en selectie en discriminatie op grond van herkomst veelvoorkomend zijn.

Aangenomen wordt dat, uit vrees problemen te krijgen met hun werkgever of zelfs hun baan te verliezen, slechts een klein deel van de werkelijke gevallen van discriminatie op de werkvloer wordt gemeld. Precieze cijfers hierover zijn niet bekend.

Het ministerie van Sociale Zaken deed in 2005 onderzoek naar discriminatie van etnische minderheden op de arbeidsmarkt. Het onderzoek, 'Etnische minderheden op de arbeidsmarkt; beelden en feiten, belemmeringen en oplossingen' bevestigt dat "het hebben van een buitenlandse naam in sommige gevallen al genoeg is om te worden afgewezen". (p. 29 onderzoek). Het rapport komt met zorgwekkende cijfers over discriminatie-ervaringen bij allochtone scholieren, werkenden en werkzoekenden. Verder komt naar voren dat weinig slachtoffers actie ondernemen naar aanleiding van discriminatie-ervaringen.

Surinaamse man uitgescholden door collega's

Een man uit Zaanstad van Surinaamse afkomst meldt bij het BD dat er binnen zijn bedrijf sprake is van discriminatie op de werkvloer. Al enige jaren wordt door zijn collega's op discriminerende toon gesproken en gescholden richting deze man en andere werknemers van allochtone afkomst. Het discriminerende taalgebruik is onderdeel van de heersende cultuur op de werkvloer. De melder benadrukt dat de sfeer binnen het bedrijf verder prima is, maar dat hij wil dat de werknemers zich realiseren dat dergelijk taalgebruik kwetsend kan zijn. Het BD neemt contact op met de afdeling Personeelszaken van het bedrijf om het probleem aan hen voor te leggen. In overleg met het bedrijf plaatst deze afdeling in het bedrijfsblad een artikel waarin aandacht wordt besteed aan discriminatie. Hierin wordt benadrukt dat alle medewerkers elkaar met respect moeten behandelen en dat discriminatie door het bedrijf niet wordt getolereerd. Volgens de Surinaamse werknemer is het taalgebruik als gevolg van het artikel merkbaar verbeterd.

Afname meldingen op het terrein van de publieke en politieke opinie

Het BD ontving in 2005 aanzienlijk minder klachten over uitlatingen van publieke figuren (columnisten, politici etc.) dan in 2004. Net als bij de meldingen op het terrein van buurt en wijk (zie hiervoor) is het aantal meldingen hiermee weer gelijk aan het aantal meldingen dat het BD registreerde in 2003.

Afname aantal registraties discriminatie op grond van religie

Het BD registreerde in 2005 10 meldingen op grond van religie (godsdienst) minder dan in 2004. Ook hier is het aantal meldingen in 2005 exact gelijk aan het aantal meldingen in 2003.

Discriminatie op grond van herkomst/kleur/ras

Verreweg de meeste meldingen van discriminatie betreffen de grond herkomst/kleur/ras. In 2005 steeg dit aantal licht.

Extreem-rechts en fundamentalisme

Het aantal registraties van racistische en extremistische uitlatingen van met name jongeren op het internet is vrijwel gelijk aan het jaar ervoor. Hierbij moet worden aangetekend dat het BD niet structureel op het internet heeft gezocht naar overtredingen. Bij enkele steekproeven verzamelde het BD van enkele jongeren gegevens en legde hiervan dossiers aan. Drie jongeren gingen zodanig over de schreef dat aangifte werd gedaan bij de politie. Bij een aantal anderen heeft het BD de provider verzocht de desbetreffende sites of weblogs te

blokkeren. In andere gevallen stuurde het BD een waarschuwingsmail naar de afzender van de discriminerende leuzen. In de meeste gevallen had dit effect en zijn er van desbetreffende personen verder geen discriminerende teksten meer aangetroffen. Deze cijfers, deels voortkomend uit BD-steekproeven, zijn niet opgenomen in het klachtenoverzicht. In 2005 betrof het ongeveer vijftien dossiers.

Het is voor het BD onmogelijk alle sites te controleren. Het BD concentreert zich daarom voornamelijk op Zaanse sites, landelijke populaire jongerensites als CU2 en Partyflock en extreem-rechtse sites als Stormfront.org. In lang niet alle gevallen zijn de identiteit van de afzender en de woonplaats te achterhalen. In die gevallen dat dit wel lukt, onderneemt het BD waar nodig actie.

Met een van de grootste Zaanse websites voor jongeren, Zaanzone, heeft het BD afspraken gemaakt over het beheersbaar houden van (het aantal) extreem-rechtse uitingen op het internet.

Het aantal bekladdingen en meldingen van racistische en/of discriminerende graffiti nam licht toe. Voornamelijk in Purmerend ontving het BD relatief veel meldingen van racistische graffiti. Het onderwerp heeft ook de aandacht van de plaatselijke politie en de gemeente.

Vrouw kan niet met haar vrouwelijke partner trouwen in gereformeerde kerk
Mevrouw en haar partner zijn aan het begin van het jaar in ondertrouw gegaan in de gemeente waar zij wonen. De trouwerij zelf zal plaatsvinden in december 2005. De gemeente biedt verschillende trouwlokaties aan, waaronder een gereformeerd kerkje. Mevrouw en haar partner antwoorden de gemeente dat zij de huwelijksvoltrekking graag op die lokatie willen laten plaatsvinden. Na een aantal weken maakt zij een afspraak met de contactpersoon van het kerkje om het te komen bezichtigen. Als mevrouw aan de contactpersoon zegt dat zij in december zullen trouwen, reageert deze verbaasd. In de agenda staat dat de op die dag geplande bruiloft geannuleerd is. Vol verbazing neemt mevrouw vervolgens contact op met de gemeente. Hier krijgt zij te horen dat er een 'probleempje' is met betrekking tot de gekozen trouwlokatie. De gemeente zegt op zoek te zijn naar een alternatieve lokatie. Al gauw blijkt het 'probleem' hieruit te bestaan dat er bij de gereformeerde kerk bezwaren zijn tegen het voltrekken van een huwelijk tussen twee partners van hetzelfde geslacht. Mevrouw belt het BD om advies in deze zaak. Omdat de gemeente de lokatie als officiële trouwlokatie aanbiedt en het volgens de wet toegestaan is een huwelijk aan te gaan met een partner van hetzelfde geslacht kan de gemeente de dames niet weigeren het huwelijk in het kerkje te laten plaatsvinden. Na ondermeer interventie van het BD en de inzet van gemeenteambtenaren volgt na enkele weken het verlossende bericht dat het huwelijk toch in de gereformeerde kerk kan doorgaan.

Cijfers van de politie Zaanstreek/Waterland

Het coalitieoverleg vond in 2005 vier maal plaats. Het Openbaar Ministerie, de gemeenten, de politie en het BD wisselden gegevens uit betreffende discriminatie. De politie maakte per kwartaal een overzicht van de bij haar bekende aangiftes en mutaties. In 2005 betrof het 11 meldingen en aangiftes. In 2003 en 2004 waren dit respectievelijk 15 en 16 discriminatiemeldingen. Het aantal is dus enigszins afgenomen. Het betreft hier aangiften waarbij discriminatie een hoofdrol speelt. In veel meer gevallen is er bij een aangifte sprake van aangiften waarbij discriminatie een ondergeschikte rol speelt. Om ook deze cijfers inzichtelijk te maken heeft de politie Zaanstreek/Waterland op verzoek van het BD over het jaar 2005 op basis van tien trefwoorden in haar registratiesysteem gezocht naar meldingen

en aangiften waarbij discriminatie een rol speelde. Dit aantal ligt vele malen hoger dan uit de reguliere scans blijkt.

Het Landelijk Bureau Discriminatiezaken (LBD) van de politie presenteerde in 2003 de eindrapportage van de 'quickscan discriminatie politie'. Hierin komt onder meer naar voren dat er verschillende knelpunten bestaan bij het registreren en het genereren van discriminatiegegevens in de registratieprogramma's van de politie.

Commissie Gelijke Behandeling, Openbaar Ministerie en Nationale Ombudsman

Commissie Gelijke Behandeling

Verzoeken om een oordeel

Het BD heeft in 2005 in drie gevallen om een oordeel gevraagd bij de Commissie Gelijke Behandeling (CGB). Het BD legt alleen zaken voor aan de CGB naar aanleiding van meldingen die het BD heeft ontvangen en handelt altijd in overleg met de indiener van de klacht.

De eerste zaak die het BD in 2005 aan het CGB heeft voorgelegd handelde over het maken van indirect onderscheid door een supermarkt bij het niet verlengen van het dienstverband van een van haar jonge medewerkers. Het BD vermoedde dat dit in strijd is met de nieuwe wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid en vroeg de CGB om een oordeel. De zitting vond plaats in 2005, maar op 31 december 2005 was het oordeel nog niet bekend. De tweede zaak betreft het vermoeden van het maken van verboden onderscheid op grond van godsdienst door een sportschool, omdat deze de toegang zou hebben ontzegd aan twee vrouwen vanwege het dragen van een hoofddoek. De zitting bij de CGB staat gepland voor januari 2006.

In zaak drie vroeg het BD de CGB om een oordeel over het inentingsbeleid van de Zaanse GGD. Zij richt zich via een speciale Hepatitis A-campagne nadrukkelijk op kinderen van Turkse en Marokkaanse herkomst. Ook voor deze zaak staat een zitting gepland in januari 2006.

Openbaar Ministerie

Aangiften in 2005

Het BD deed in 2005 vier maal aangifte bij de politie. In drie gevallen betrof de aangifte minderjarige jongens die zich op het internet discriminerend hadden uitgelaten. Het BD beoordeelde de gevallen als ernstig genoeg om hiervan aangifte te doen. In een van de gevallen kwam het ook in 2005 tot een veroordeling. De betreffende jongen kreeg een taakstraf opgelegd bij het Anti-Discriminatie Bureau regio Haarlem. In de overige twee zaken volgde nog geen uitspraak.

Uitspraken in 2005

In mei 2003 deed het BD aangifte van discriminerende teksten in het blaadje 'De nieuwe Amsterdammer', een uitgave van W. Beaux namens de Nieuwe Nationale Partij (NNP). In het extreem-rechtse blad stonden verschillende voor allochtonen kwetsende teksten. Een van de discriminerende teksten luidde: "Je hebt aardappels die blauw zijn. Als je ze schilt moet je de helft of nog meer weggooien. Zijn alle aardappels van dit ras nu slecht?, oh nee zeker niet er zitten ook goede tussen, maar te weinig. De groenteman en de consument nemen geen risico en het ras verdwijnt. Daar dacht ik aan toen ik aardappels aan het schillen was. (...) Naast mij lag een krant waarin ik weer las van het Marokkaanse tuig dat een Nederlandse jongen had vermoord. Waarom is dit slechte ras nog niet verwijderd zo vroeg ik mij al verder schillend af. Ik schrik van mijn eigen gedachte, zou ik nu een racist zijn." Op 14 januari 2005 werd in Amsterdam de zaak door de rechter behandeld. De politierechter was het met het BD eens dat deze en andere teksten uit de genoemde publicatie voor voornamelijk allochtonen beledigend zijn. De politierechter veroordeelde Beaux daarom tot

een onvoorwaardelijke taakstraf van 60 uur (of dertig dagen cel) en een voorwaardelijke taakstraf van eveneens 60 uur. De straf was conform de eis van de Officier van Justitie.

Artikel 12-procedure

In 2002 deed het BD aangifte tegen het telemarketingbedrijf EBP-advies en haar directeur. Directeur V. Poorter had bij een Zaanse uitzendbureau te kennen gegeven geen Turken, Marokkanen of vrouwen met een hoofddoek in dienst te willen nemen. Het Openbaar Ministerie sepondeerde de zaak wegens gebrek aan bewijs. Omdat het BD van mening was dat zowel politie als het Openbaar Ministerie fouten hadden gemaakt en de zaak daarom onterecht was geseponeerd, spande het BD een zogenaamde artikel 12-procedure aan. En met succes: in 2005 werd de zaak door het Gerechtshof in Amsterdam terugverwezen naar het Openbaar Ministerie in Haarlem met de opdracht een rechtszaak voor te bereiden. Op 31 december 2005 was het BD nog in afwachting hiervan.

Nationale Ombudsman

Vrouw onvriendelijk behandeld door politieambtenaar

In januari 2004 ontving het BD een melding van een mevrouw die onbeleefd en weinig respectvol behandeld zou zijn door de politie Amsterdam/Amstelland. Zij vermoedde dat de negatieve en soms agressieve houding van de behandelende agent met haar Antilliaanse afkomst te maken had. Een getuige was bereid een voor haar positieve verklaring af te leggen. Het BD diende namens meldster een klacht in bij de Commissie voor de Politieklachten van de politie Amsterdam/Amstelland. De korpschef van de politie beoordeelde de klacht echter als ongegrond. Zowel meldster als het BD is niet tevreden over zowel de inhoudelijke als de procedurele afhandeling van de klacht. Het BD heeft daarom eind 2004 namens meldster een klacht over de afhandeling gestuurd aan de Nationale Ombudsman. De klacht was daar op 1 januari 2006 nog in behandeling.

Voorlichting en preventie

Voorlichting

In 2005 ontving het BD 41 vragen over discriminatie en verzoeken om voorlichting of training. Deze werd geregistreerd onder de noemer informatieverzoeken (zie de cijfers op pagina 5). In 2004 registreerde het BD nog 32 registraties.

Naar aanleiding van de verzoeken om voorlichting verzorgde het BD 13 maal voorlichting bij (onderwijs)instellingen. Andere verzoeken betrof het verstrekken van informatie voor (examen)werkstukken aan scholieren en studenten, verzoeken voor deelname aan fora, expertmeetings en debatten en achtergrondinformatie over discriminatie.

Mediacontacten

Het BD is in 2005 veertig keer benaderd door journalisten van lokale, regionale en landelijke media. Er was veel aandacht voor verschillende projecten, zoals de 'Wereldreis door de Zaanstreek', 'Purmerend tegen discriminatie', 'Nederland-Marokko 400 jaar' en de publicatie van de BD-quickscan 'Van vreemde smetten vrij'. Er waren veel vragen naar aanleiding van persberichten, bijvoorbeeld naar aanleiding van veroordelingen en aangiften. Het BD heeft ook zelf de pers benaderd. Dit leidde tot tientallen extra publicaties over uiteenlopende onderwerpen. De informatieverzoeken van de diverse media zijn niet geregistreerd in het registratieprogramma, maar op een aparte lijst. In tabel 4 is een compleet overzicht te vinden van alle informatieverzoeken die het BD in 2005 ontving.

Tabel 4: overzicht informatieverzoeken

Aanpak klachten / doorverwijzing	6
Advies	4
Interview	1
Onderzoek	2
Voorlichting/Training	13
Project	3
Studieopdrachten	5
Overig	7
Informatieverzoeken van media	40
Totaal	81

Naast de voorlichting en de informatieverstrekking die het BD rekent tot haar basistaken, heeft het BD in 2005 veel extra inzet gepleegd op het gebied van voorlichting gericht op het onderwijs. Voor zowel de voorlichting aan het basisonderwijs als de voorlichting aan het vmbo-onderwijs geldt dat blijkt dat er bij het onderwijs een grote behoefte bestaat aan de projecten op het gebied van vooroordelen, discriminatie, uitsluiting en tolerantie die het BD aanbiedt. Het BD heeft daarom in 2005 twee projecten opgezet. Beide projecten zijn gestart in september 2005 en lopen nog tot het eind van het schooljaar 2005/2006. In het jaarverslag 2006 zal een uitvoerige evaluatie worden opgenomen.

Project 'Vooroordelenkoffer', voorlichting aan het basisonderwijs

Het BD heeft in september 2005 een projectmedewerker (15 uur per week) in dienst genomen die zich uitsluitend richt op het basisonderwijs. In het najaar van 2005 heeft de projectmedewerker de voorlichting samengesteld, contacten gelegd met scholen in de Zaanstreek en Purmerend en uitgebreide informatiepakketten samengesteld voor docenten. Scholen bleken zeer enthousiast over het voorlichtingsaanbod. Op 31 december was vijf keer voorlichting uitgevoerd, zijn zes voorbereidende gesprekken gevoerd en stonden voor 2006 reeds 20 afspraken voor een voorlichtingstraject gepland.

Project 'Go Discriminate Yourself', voorlichting aan het VMBO-onderwijs

Het ADB Noord-Holland Noord, het ADB regio Haarlem en het BD werken samen in het voorlichtingsproject 'Go Discriminate Yourself'. Deze bestaande methode heeft zijn bestaansrecht bewezen in de provincie Overijssel, waar het project met groot succes zijn tweede jaar ingaat. Het project wordt financieel mogelijk gemaakt door de provincie Noord-Holland. Een projectmedewerker (12 uur per week) voert namens de drie ADB's het project uit. In het najaar is zij begonnen met het werven van de scholen. Het werven kost meer tijd dan verwacht. Hierdoor komt het project wat moeizaam op gang. Er zijn in het najaar enkele voorlichtingstrajecten uitgevoerd. De reacties van de scholen hierop waren zeer positief.

'Mag het ietsje anders?'

In januari 2005 werd het project 'Mag het ietsje anders?' afgerond. Dit project vond plaats in de maanden september-oktober 2004 en januari 2005. In het kader van dit project heeft Theatergroep Ondersteboven 18 gastlessen gegeven op 5 basisscholen in Purmerend. In januari 2005 vonden 5 gastlessen plaats op 3 basisscholen. Met het project zijn in totaal 485 kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 9 jaar bereikt.

Preventie

Wereldreis

Het BD organiseerde de Federatie (FSM) en stichting 'Wereldreis door de de Wereldreis door de van verschillende laten nemen van elkaars culturen en (eigen-)aardigheden en om de diversiteit van de Zaanstreek zichtbaar te maken.

in 2005 in samenwerking met Steunfuncties Minderheden Welsaen voor de derde keer de Zaanstreek'. Doelstelling van Zaanstreek is om Zaankanters, afkomst en leeftijden, kennis te

In 2005 bezochten ruim 4800 bezoekers het evenement. Dit is een flinke toename ten opzichte van de 4200 bezoekers van de 2004-editie. In bijlage 3 zijn de aantallen per activiteit/locatie uitgesplitst. Het aantal bezoekers aan de website www.wereldreiszaanstreek.nl is toegenomen, van ongeveer 650 in 2003 naar 920 in 2004 en 1600 in 2005. Vooral in de laatste weken voorafgaand aan het evenement is de website veelvuldig geraadpleegd. Het gaat hier om unieke bezoekers en niet om het aantal hits (dat uiteraard nog hoger ligt).

Het aantal uren dat het BD aan de Wereldreis heeft besteed was oorspronkelijk begroot op 100 uur uit eigen middelen. Daarnaast heeft een van de medewerkers van het BD apart PR werkzaamheden uitgevoerd (schrijven van de programmakrant) tegen een freelance tarief (36 uur). Gezien de reorganisatie bij Welsaen zijn 50 uur bij Welsaen weggehaald om door een medewerker van het BD uit te voeren.

Purmerend tegen Discriminatie

Het BD speelde ook in 2005 een actieve rol in de organisatie van de activiteiten rond 21 maart (Internationale dag tegen racisme) in Purmerend. De activiteiten van het BD in het kader van 'Purmerend tegen Discriminatie' zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. Voorbereiding

Het BD activeerde en motiveerde maatschappelijke organisaties voor deelname aan de 21 maart activiteiten. Hiernaast bood het BD ondersteuning bij de invulling van de activiteiten. Hiertoe organiseerde zij ondermeer bijeenkomsten en verzorgde in samenwerking met Clup Welzijnswerk een nieuwsbrief.

2. Organisatie eindmanifestatie

Dit jaar organiseerde het BD voor de eerste maal een eindmanifestatie. Deze vond plaats op 21 maart in wijkcentrum 't Noot. Het programma bestond uit de bekendmaking door wethouder L. Wiedemeijer van de winnaars van de fotowedstrijd 'Mooi vreemd, vet anders'.

Verder waren er de dansvoorstelling 'Broken' door Muziekschool Waterland (over sociale uitsluiting en onderdrukking) (80 bezoekers), demonstraties sociale weerbaarheidstraining voor lichamelijk en geestelijk gehandicapten door MEE Amstel en Zaan (30 bezoekers), de paneldiscussie 'Vrijheid van Meningsuiting Grenzeloos' geleid door burgemeester L. Verbeek (100 bezoekers) en rap en breakdance tegen discriminatie door jongerencentrum Com-ic (25 bezoekers). De paneldiscussie werd georganiseerd door De Dialooggroep Purmerend in samenwerking met de stuurgroep 21 maart. Gedurende de hele avond was er een informatiemarkt met stands van maatschappelijke organisaties. Het programma trok in totaal ruim 100 bezoekers.

3. Publiciteit

De speciaal voor 'Purmerend tegen Discriminatie' ontworpen posters zijn door vrijwilligers en door middel van een mailing in de stad verspreid. Op de website www.21maart.purmerend.nl verzorgde het BD een volledig overzicht van het programma en de participerende organisaties. Verder verschenen er advertenties in Het Gezinsblad en in Dagblad Waterland in de vorm van een activiteitenladder. Deze advertenties verschenen vier keer in Het Gezinsblad en een keer in Dagblad Waterland.

Fotowedstrijd voor scholieren 'Mooi Vreemd, Vet Anders'

Het Bureau Discriminatiezaken organiseerde een fotowedstrijd over de multiculturele samenleving voor leerlingen van het voortgezet onderwijs in Purmerend. De opdracht was 'fotografeer je eigen multiculturele leefomgeving'. 360 Leerlingen, van het Clusiuscollege, PSG-vestiging de Koogmolen, PSG-vestiging Da Vinci en PSG-vestiging W.J. Bladergroen, deden aan de fotowedstrijd mee. Een deskundige jury koos de 25 beste foto's. Van deze foto's is een expositie gemaakt. De prijsuitreiking door wethouder L. Wiedemeijer aan de leerlingen met de drie beste foto's vond plaats op 21 maart, tijdens het programma van 'Purmerend tegen discriminatie' in Wijkcentrum 't Noot. De expositie was te zien op 21 maart in Wijkcentrum 't Noot, vervolgens 2 weken in de Openbare bibliotheek aan de Waterlandlaan en tenslotte 3 weken rond 4 en 5 mei in verzorgingshuis De Tien Gemeenten (18 april tot en met 9 mei).

Fakkeloptocht

Dit jaar werd op 24 december voor de 19e keer een fakkeloptocht tegen discriminatie georganiseerd in Krommenie. Met 300 deelnemers was ook deze tocht een groot succes. Wethouder H.J. Egberts van de gemeente Zaanstad hield een inleiding. Voorafgaand aan de fakkeltocht was er een multiculturele maaltijd die met 50 eters was uitverkocht. Start- en aankomstpunt was evenals de vorige jaren multifunctioneel centrum de Groote Weiver.

Billboardproject 'Vrijheid delen is de kunst'

In 2005 was het 60 jaar geleden dat de Tweede Wereldoorlog werd beëindigd. Het BD en het ADB regio Haarlem namen daarom het initiatief voor het billboardproject 'Vrijheid delen is de kunst'. Jongeren en kunstenaars in de regio's Kennemerland, Zaanstreek en Waterland zouden billboards beschilderen die vervolgens in de maand mei op A-lokaties langs doorgaande wegen te zien zouden zijn. Helaas slaagden de ADB's er niet in voor het project voldoende projectfinanciering bij elkaar te krijgen. Het project werd daarom geannuleerd.

'Nederland-Marokko 400 jaar'

In 2005 was het 400 jaar geleden dat de eerste handelsbetrekkingen tussen Marokko en Nederland tot stand kwamen. In het gehele land werd aandacht besteed aan deze gedenkwaardige gebeurtenis. In de Zaanstreek werkten het BD, de Federatie Steunfuncties Minderheden (FSM) en de stichting Zaanse Migratie Geschiedenis (ZMG) samen in een omvangrijk project. Het gehele jaar werden in dit kader activiteiten aangeboden. In de speciaal uitgebrachte Zaanse activiteitenkalender stonden 49 activiteiten vermeld. Een klein aantal van deze activiteiten heeft geen doorgang gevonden. In één geval was dit te wijten aan interne problemen, in de andere gevallen aan de sluiting van enkele buurthuizen

per september 2005. De overige activiteiten zijn uitgevoerd op de geplande data of – in paar gevallen – op een later tijdstip.

Naast de geplande bijeenkomsten zijn er diverse extra activiteiten geweest. In totaal hebben er uiteindelijk ruim activiteiten plaatsgevonden. Zo organiseerde stichting Welsaen een tentoonstelling die circuleerde onder de buurthuizen. Een kunstenares heeft haar illustratieve impressies van de Marokko-reis verbonden aan de expositie van Bureau Discriminatiezaken (zie pagina 16). Behalve op de 2 geplande expositielocaties, is de tentoonstelling vanaf januari 2006 te bewonderen in het gemeentehuis van Zaanstad. Verder hebben er onder de naam *Cinema Marokko* vijf filmavonden plaatsgevonden in september en oktober. Bovendien werd er een aanvullend programma bij geboden (Marokkaans diner, lezing, inleiding, Marokkaanse muziek). Ten slotte is het Zaanse activiteitenjaar eind december afgesloten met een slotfeest, de *Soirée Marocaine*.

Aan alle activiteiten hebben ruim 2000 mensen deel genomen.

Zie bijlage 5 voor een compleet overzicht van de activiteiten en het aantal deelnemers / bezoekers.

Exposities en publicaties

Rapport 'Van vreemde smetten vrij'

Quickscan naar rechts-extremisme onder jongeren in de Zaanstreek en Purmerend

De quickscan 'Van vreemde smetten vrij' is een inventariserend onderzoek naar de aanwezigheid en activiteiten van extreem-rechtse jongeren in de Zaanstreek en Purmerend. Het bevat naast een beschrijving van de inventarisatie en conclusie een aantal concrete aanbevelingen.

De quickscan werd uitgevoerd door het Bureau Discriminatiezaken en gepubliceerd in juli 2005. Het BD ontving vele positieve reacties en vragen voor aanvullende informatie naar aanleiding van het verschijnen van het rapport van zowel gemeenten, instellingen en journalisten. Zo werd het BD gevraagd voor deelname aan landelijke expertmeetings over Lonsdale en rechts-extremisme, adviseerde het BD het gemeentebestuur van Purmerend en leidde de publicatie tot een item in televisieprogramma NOVA.

Feest!

Het BD organiseerde de postertentoonstelling Feest!, over nationale feestdagen in 12 landen. De tentoonstelling, die speciaal gericht is op kinderen, was te zien in de Bieb in Zaandam en in de openbare bibliotheek in Purmerend.

Expositie 'Nederland-Marokko 400 jaar'

Het BD ontwikkelde de expositie 'Nederland-Marokko 400 jaar' in het kader van de activiteiten die in 2005 werden georganiseerd vanwege het bestaan van 400 jaar handelsbetrekkingen tussen Nederland en Marokko. In de expositie werd de nadruk gelegd op de relatie tussen Marokko en de Zaanstreek. De expositie was te zien in de Bieb in Zaandam en de Bieb in Krommenie.

Overige activiteiten

Archief

Het BD archiveerde krantenberichten die direct of indirect met het thema discriminatie te maken hebben. Ook in 2004 is het archief met vele artikelen uitgebreid. Relevante boeken werden aangeschaft en met de nieuw verworven DVD-speler werden documentaires en programma-items opgenomen die relevant zijn voor het werk. Al deze knipsels, boeken en DVD's worden uitgeleend of kunnen worden ingezien. Ook gebruikten de medewerkers van het BD het materiaal regelmatig als achtergrondmateriaal of naslagwerk.

Nieuwsbrief en knipselkrant

In 2005 besloot het BD te stoppen met haar maandelijkse knipselkrant. De BD-knipselkrant verscheen zeven jaar. Met het teruglopen van het aantal abonnees wogen de kosten niet langer op tegen de investering. Het BD blijft de knipsels wel verzamelen voor haar eigen archief.

In maart en september verscheen de nieuwsbrief, met informatie over de bureau-activiteiten. De nieuwsbrief werd in een oplage van tweehonderd exemplaren verspreid in de Zaanstreek en Waterland.

Algemeen

Naast de hiervoor in dit jaarverslag vermelde activiteiten hield het BD zich in 2005 bezig met talloze ontmoetingen, overleggen en initiatieven. Daarnaast waren er de vaste bezigheden als het beheer van de financiën, de postverwerking, het aanvragen van subsidies en de overige bureau-aangelegenheden.

Bijlage 1: Klachtmeldingen en informatieverzoeken Zaanstreek

Zaanstreek			
Bron klachten/incidenten	klachten / meldingen		66
	uit de media		4
	meldingen door derden		2
totaal klachten/incidenten			72
informatieverzoeken			33
totaal			105

Klachten/meldingen uitgesplitst naar terrein en discriminatiegrond Zaanstreek 2005

	grond										
	anti-semitisme	geslacht	religie	herkomst/kleur/ras	leeftijd	nationaliteit	handicap/ziekte	politieke overtuiging	sexuele gerichtheid	overig	totaal
terrein											
Arbeid		1		9	1		1			1	13
Buurt/Wijk				8							8
Collectieve voorzieningen				2					1		3
Commerciële dienstverlening		1		3	1				1	1	7
Horeca/Amusement				1							1
Huisvesting				1							1
Media/Reclame				6							6
Onderwijs				4							4
Privésfeer											0
Politie/Vreemdelingendienst/OM				3					1		4
Publieke/Politieke opinie						1		2		1	4
Sport/Recreatie			1	2					1		4
Leuzen/bekladdingen				11							11
Overig		1	1	2				1		1	6
Totaal	0	3	2	52	2	1	1	3	4	4	72

Bijlage 2: Klachtmeldingen en informatieverzoeken Purmerend

Purmerend			
Bron klachten/incidenten	klachten / meldingen		40
	uit de media		5
	meldingen door derden		9
totaal klachten/incidenten			54
informatieverzoeken			8
totaal			62

Klachten en meldingen uitgesplitst naar terrein en discriminatiegrond Purmerend 2005

	grond										
	anti-semi-tisme	geslacht	religie	herkomst/kleur/ras	leeftijd	natio-naliteit	handi-cap/ziekte	politieke over-tuiging	sexuele gericht-heid	overig	totaal
terrein											
Arbeid		1		5	5	1	2			2	16
Buurt/Wijk				2							2
Collectieve voorzieningen											0
Commerciële dienstverlening				1		1					2
Horeca/amusement											0
Huisvesting				1							1
Media/Reclame											0
Onderwijs			1	1							2
Privé-sfeer				1							1
Politie				2							2
Publieke/Politieke opinie					1						1
Sport/Recreatie				2							2
Leuzen/bekladdingen				14							14
Overig	1		1	8						1	11
Totaal	1	1	2	37	6	2	2	0		3	54

Bijlage 3: Wereldreis door de Zaanstreek. Bezoekersaantallen 2005 per locatie.

Kunsthuis 18-3	115
Kunsthuis 20-3	50
Zaantheater 18 en 19-3	500
De Grootte Weiver 18-3	85
De Grootte Weiver 19-3	4
Alevitische vereniging	0
Zaandijks Fanfare Corps	400
Batavia (Herman Pleij)	90
Batavia (Johnny Tevreden)	20
Famiri	400
Lorzie	80
Gordijnhal	100
Vermaning Krommenie	60
Toma	70
Dorpstheater	150
Oost-Indië	-
Weefhuis	300
Honig Breethuis	64
Toog aan de Zaan	320
Anatolië	50
Kade	190
Blacksmith	4
Czaar Peterhuisje	288
Sultan Ahmet Moskee	200
Poelenburcht	200
Davidka	0
Archeologische Werkgem.	40
<i>Boten:</i>	
Maria Fernandes	191
Herman Keppy	148
Ernesto Arrendell	102
Abdelkader Benali	158
Lia van der Linden	125
Onur en Cengiz	36
Bus Zaandam	211
Bus Wormer(-veer)	61
Wandeling Zaandijk	30

TOTAAL **4842**

Bijlage 4: Purmerend tegen Discriminatie. Overzicht activiteiten en bezoekersaantallen

Organisatie	activiteit	Bezoekers
Raad van Kerken i.s.m. Clup Welzijn	inleiding over de betekenis van jihad	25
Wijkcentrum Zuid-Pool	thema: De Kracht van vrouwen 1. Levenskracht van vrouwen: de cursus Biodanza, 2. Vrouwenopera 3. Zorgkracht van vrouwen, de cursus orientals koken 4. expositie van 'Tegen haar wil' en beeldengroep 'de dansende kracht' 5. Ondernemingskracht van vrouwen: Cursus Pergamano	n.b.
Clup Welzijn, kinderwerk	Kinderinstuif (creatief) in het kader van 21 maart. 3 maal gehouden in Wijkcentrum Vooruit	n.b.
COC	1. café avond met een voorlichting door het Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland 2. de film "Aimée et Jaguar". 3. Stand op informatiemarkt	7
Contactvrouwenwerk: Marokkaanse, Turkse en Somalische vrouwen	'Vrouw laat van je horen!', programma voor en door vrouwen met zang, dans en poëzie in Wijkcentrum Vooruit ter gelegenheid van Internationale vrouwendag Alle deelnemende vrouwen nemen iets lekkers te eten en te drinken mee. 2. Interculturele theeceremonie	60
Vrouwennetwerk van het emancipatiecentrum in de Ark	'Macht en onmacht in relaties' dag ter gelegenheid van Internationale vrouwendag in het emancipatiecentrum in de Ark. Met brunch, workshops en film 'Vergeten kinderen' over de effecten van huiselijk geweld. Afsluiting met salsadans.	60
Surinaamse Contactvrouwen	1. Internationale kookworkshop in Wijkcentrum 't Noot. 2. De Spin Anansi in de bibliotheek: Leatitia Chin leest een Anansi verhaal voor aan kinderen van 4 tot 8 jaar., vertelt over het leven in Suriname. De kinderen vouwen Surinaamse hoofddoeken (anisa's). 3. expositie met Surinaamse voorwerpen in 't Noot	n.b.
Clup Welzijn kinderwerk	Interculturele lunch voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar in Wijkcentrum 't Noot.	n.b.
Clup Welzijn kinderwerk	Kinderdisco in Wijkcentrum Vooruit met muziek uit allerlei verschillende culturen	n.b.
Clup Welzijn kinderwerk	disco voor jongeren van het zmlk en van het voortgezet speciaal onderwijs met muziek uit allerlei verschillende culturen in Wijkcentrum Vooruit	n.b.
Jongerencentrum Com-ic	1. Humor tegen discriminatie in Wijkcentrum 't Noot. Doe mee met een lied, mop, of cabaret over discriminatie. 2. stand tijdens informatiemarkt 3. rap en breakdance 4. wedstrijd voor jongeren over 'anders'zijn	25
Evean	thema 'Opvoeden in twee culturen'	n.b.

Filmhuis	de film Silent Waters, een speelfilm over de positie van vrouwen in Pakistan	n.b.
Jongeren centra Com-ic, Mystérie en de Trekschuit	Damtoernooi 4all. Intergenerationeel Damtoernooi in Wijkcentrum de Trekschuit	n.b.
Troef-Call	Troef-Call, kaartspel, in teken van 'Purmerend tegen discriminatie' in Wijkcentrum Zuid-Pool	n.b.
Verzorgingshuis De Rusthoeve	Lezing verzorgd door Expertise Centrum Allochtone Ouderen over de vraag hoe we als mensen met verschillende achtergronden met elkaar omgaan in deze tijd. aansluitend discussie en Lavak met volksdansmuziek uit verschillende landen	n.b.
Bureau Discriminatiezaken	Fotowedstrijd 'Mooi Vreemd, Vet Anders' Stand tijdens informatiemarkt	4 scholen
Amnesty International	Stand tijdens informatiemarkt	
Wereldwinkel	Stand tijdens informatiemarkt	
Stichting tegen zinloos geweld	Stand tijdens informatiemarkt	
MEE Amstel en Zaan	1. workshop weerbaarheidstraining gehandicapten 2. Stand tijdens informatiemarkt	30
MIM Homestart	Collages en vogels voor 21 maart door Olifantengroep	n.b.
Muziekschool Waterland	Dansvoorstelling 'Broken'	80
Dialoggroep	Paneldiscussie vrijheid van meningsuiting	100

Samenstelling Stuurgroep 21 maart:

Voorzitter: Rimkje Koster namens Bureau Discriminatiezaken

J. van Santen namens Raad van Kerken

S. Parinussa

W. Burger namens Clup Welzijnswerk

M. Uygun namens de Dialoggroep

Z. Azzouz namens het contactvrouwenewerk

Bijlage 5: Nederland-Marokko 400 jaar. Overzicht activiteiten en bezoekersaantallen